

Meltem Cumbul:

“Türkiye’de kadın hikayelerinin çok fazla yeri yok, o yüzden yazmak istedim...”

Mithat Alam Film Merkezi 2009 Güz döneminde oyuncu retrospektifleri kapsamında Meltem Cumbul’u konuk etti. Filmografisinin önemli dört filminin gösterildiği haftanın ardından Cumbul Mithat Alam Film Merkezi’nin konuğu oldu ve sinema serüveninden, sinemadaki ve Türkiye’deki kadın imgesine kadar pek çok konuda öğrencilerle konuştu. Moderatörlüğünü Çiğdem Mater’in yaptığı söyleşide Cumbul yeni projelerinden de söz etti.

Meltem Cumbul oyunculuk serüvenini konuşmak için bizimle beraber. Hikayeniz nasıl başlıyor? Klasik, daha çocukken oyuncu olmayı isteme hali mi?

Meltem Cumbul: Tamamıyla klasik bir serüven. Oyuncu olmayı hep istedim, nedendir bilmiyorum. Aslında biliyorum. Şöyle ki; benim annem, onun deyimiyle, artist olmayı çok istemiş, o dönemde öyle deniyormuş ya, ama olamamış. İzin çıkmamış ailesinden. Genç yaşında evlenmiş. Ben de dört çocuktan bir tanesiyim. Sanırım biraz anneme yaranmak ve beni daha çok sevmesini sağlamak için onun hayalini gerçekleştirmek istedim.

Anneler kendi yapamadıklarını kızlarının yapmasını isterler.

Meltem Cumbul: Evet. Ben de bayağı erken farketmişim bunu. 7 - 8 yaşındaydım. Elimde içi kostüm dolu çantayla dolaşırdım. Kendim bir şeyler yazıp oynardım, taklitler yapardım, oryantal dans yapardım. Bayağı bir repertuarım vardı.

Neredeyiz bu arada?

Meltem Cumbul: Babamın banka memuru olması dolayısıyla çok yer gezdik biz. Söke’de 3 yıl, Dinar’da 3 yıl... Çok seyirci edindim ben, bayağı bir kitlem oldu.

Sokak performansları mı, ev ev dolaşmak mı?

Meltem Cumbul: Biz bankanın üst katında, lojmanda oturuyorduk. Beşte mesai biter, banka kapanır, bütün memurlar beni beklerlerdi. Ben merdivenden aşağıya çakkıdı çakkıdı inerdim. Eve misafir geldiğinde sohbet uzarsa huzursuzlanırdım. Annem bunu farkedip “Şimdi Meltem’in bir gösterisi var size, bakalım neler hazırlamış bu sefer,” diye beni ortaya alırdı. Hemen bir gösteri yapmaya başladım.

İlkokulda, ortaokulda tiyatro maceraların var bu durumda.

Meltem Cumbul: Var. Ben ilkokulu da, ortaokulu da İzmir’de okudum. İzmir Özel Türk Koleji’ndeki İngilizce ve Türkçe oynanan bütün piyeslerde yer aldım. Sait Sökmen Sanat Merkezi’nde çok küçük yaşta dans etmeye başlamıştım. Lisedeyken de 19 Mayıs gösterilerinde, başka birtakım özel gösterilerde falan hep dans ediyordum. Sonra lise bitti. Üniversite sınavının birinci basamağında barajı geçmem yeterliydi. Çünkü konservatuar yetenek sınavı ile alıyordu. İkinci basamak sınavını kazanırsam ailem zorla başka üniversiteye yollar diye sınavda uyudum. Gözetmen hocalar geldi başıma “Kızım kaderinle oynuyorsun,” falan dediler. Ben de “Ben kaderimi biliyorum, asıl bunu yaparsam kaderim değişecek. Karışmayın, uyuyacağım,” dedim. Tabii kazanamadım. Yetenek sınavına girip Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarı’nı kazandım.

Konservatuarda 10-12 kişilik bir sınıftaydınız herhalde.

Meltem Cumbul: 12 kişi girdik, 10 kişi mezun olduk.

Konservatuardayken bir yerlerde oynamaya, bir şeyler yapmaya başladınız mı?

Meltem Cumbul: Hayır, yasaktı. Devlet konservatuarına gidiyorsanız ve bir yasağı deliyorsanız kaybetmeyi göze almanız gereken şeyler var. Bir Zeliha Berksoy, mesela, onunla çatışmayı göze alıyorsanız yapabilirsiniz böyle bir şeyi, ki en sevdiğim hocamdır. Hayır, dört yıl boyunca hiçbir şekilde hiçbir yerde oynamadım. Hiçbir teklifi de kabul etmedim. Sadece koreografi yapıyordum para kazanmak için; bazı kabarelerin, defilelerin koreografisini, o kadar. Dört yıl boyunca okula gittim, geldim.

90’ların başındayız bu arada, değil mi?

Meltem Cumbul: Ben 87 girişliyim konservatuara. 91’de mezun oldum.

Konservatuara girerken gönlünüzde yatan aslan tiyatro muydu yoksa sinema da aklınızın bir yerinde duruyor muydu?

Meltem Cumbul: Sinema aklımda yoktu çünkü bizim dönemi-miz çok fazla film çekilen bir dönem değildi. Sinemayı ne kadar çok sevsem de sinema oyuncusu olmayı hedeflemiyordum. Diziler de şimdiki gibi değildi.

Tabii, özel televizyonlar yayına başlamamıştı.

Meltem Cumbul: Evet. TRT'nin yaptığı çok az dizi vardı. Tiyatro oyuncusu olmak için girdim ben aslında konservatuara.

Okulu bitirince Londra'ya gittiniz.

Meltem Cumbul: Stratford-upon-Avon'a gittim. Bu arada ben lisede çok kötü bir öğrenciydim. Sınıfı zar zor geçtim. Dolayısıyla, ailem konservatuarı birincilikle bitirmiş olmama hiç inanmadı. Nasıl oldu da bu kız bu kadar inekleşt diye şaşırdılar. Sevdiğim işi yapmanın sonucuydu herhalde. Konservatuarı birincilikle bitirince Zeliha Hocam ve Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarı Rektörlüğü Royal Shakespeare Company'e bir yazı yazdı. Aldım mektubu, beni hemen kabul edeceklerinden gayet emin bir şekilde gittim, "Yöneticinizle görüşmek istiyorum," dedim. Öyle bir kendime güvenle söylemişim ki, Sonya isminde bir hanım geldi. Ona, "Buyurun, şu mektubu bir okuyun," dedim. Okudu. "Ben burada provalara katılmak, atölyelerinizi takip etmek istiyorum," dedim. "Ama burası profesyonel bir tiyatro. İngiltere'de RADA'dan mezun ya da herhangi bir drama okulundan mezun öğrencileri de almıyoruz biz. Amatör oyuncularını kabul etmiyoruz hiçbir prova ya da atölyeye," dedi. "A, öyle mi? Ama ben çok uzun yoldan geldim," diye tepki gösterdim. Kadın üzüldü benim halime, dedi ki, "Burada bir Türk sahne yönetmeni var, Candan Gürkan, biliyor musunuz?" "Hayır, bilmiyorum," dedim. "Onu bir arayalım," dedi ve Candan'ı aradı. Candan da, "Hiçbir Türk'le görüşmek istemiyorum," demiş. Ben o kadar üzüldüm ki, kadın da benim için harap oldu, "Peki," dedi "Ben çok üzüldüm sana. O yüzden, Jul Sezar'ın sadece teknik provalarına girmene izin veriyorum." Ben de sevine sevine gittim.

Teknik provaları takip ederken kaldığım ailenin evine bir telefon geldi, Candan Gürkan arıyor. Sonya, "Bu çok tatlı bir kız, niye böyle yaptın," diye onun da başının etini yemiş. Candan, "Tiyatroda buluşalım," dedi. Benim için heyecan verici tabii Royal Shakespeare Company'ye girmek. Kantine doğru giderken şifreler giriliyor, yanımdan çok önemli isimler geçiyor falan... Gittim Candan'ın yanına. Bir yandan etrafıma bakıp bir yandan onunla konuşmaya çalışıyordum. "Benim yaptığım eserlerin provalarına sen de katıl, yavaş yavaş yönetmenlerden izin çıkaralım," dedi.

Bir yıl içinde 11 oyunun bütün provalarına katıldım, atölyelerini takip ettim. Hatta o dönemde Derek Walcott'ın bir eserini çalışıyorlardı. Onun da atölyelerine katılıyordum.

Bir koreograf vardı, bu kadın nereli acaba, diye düşünüyordum ki, kadın yanıma geldi, Türkçe olarak "Meltem sen misin?" diye sordu. Çok şaşırılmışım. Beyhan Murphy, onunla da Royal Shakespeare Company'de tanıştık işte, hayallerimizi paylaştık. Sonra o benden önce dönüp Ankara Modern Dans Topluluğu'nu kurdu. Ben bir müddet daha Londra'da kaldım. Stratford'dan Londra'ya taşındım. O dönemin ilk radyo istasyonlarından biri olan Radyo Tek'te DJ'liğe başladım. Sadece İngiltere'de kalmaya devam etmek için kabul ettiğim bir işti ama bir anda radyo DJ'i olarak çok meşhur oldum. Beklemediğim bir şeydi.

Türkiye'de özel radyolar ilk kurulduğunda Türkiye'den yayın yapmaları mümkün değildi. Yurtdışından yayın yapıyordu.

Meltem Cumbul: Korsandık yani.

Radyoculuk uzun sürdü, değil mi?

Meltem Cumbul: Altı yıl. Radyo Tek'ten sonra Türkiye'ye taşındım. 98 yılına kadar Power FM'de devam ettim.

Ama o arada televizyona çıkmaya da başladınız zaten, değil mi?

Meltem Cumbul: Evet.

Özel televizyonlar yayına başlamıştı. Ben çok hatırlayamıyorum ama bir iki tane yarışma vardı: Bir tanesi Aşağı Yukarı, diğeri de Nereden Başlasak Nasıl Anlatsak. Aslında çok da uzun sürmüşler. Bugün araştırırken gördüm, 150'şer, 200'er bölüm yapılmış.

Meltem Cumbul: Öyleydi, evet. *Aşağı Yukarı*'nın orijinal adı *Card Sharks* idi. Günlük yayınlanıyordu. İki yüze yakın bölüm çektim. Ardından, ATV'den Kanal D'ye transfer oldum. Orada da Oktay Kaynarca ile birlikte *Nerden Başlasak Nasıl Anlatsak* adında, "işte hayatımız" tarzında bir program yaptık. O da uzun sürdü. Sonra, Türker İnanoğlu'yla birlikte benim adımla taşıyan şovlara başladım. Yıllarca ATV'de *Meltem Cumbul Şov* yapıldı. O dönemlerde, 93 yılından itibaren yani, yedi işi bir arada yürütüyordum. Radyo programı yapıyordum, televizyon şovları yapıyordum, sinemaya başlamışım, özel bir tiyatro kurmuşum, ayrıca başka bir tiyatrodan oynuyordum... Nefes almadan çalışıyordum. Bana asistan dayanmıyordu, hepsi mefta olup gidiyorlardı. Çok yorucu bir dönemdi.

Sinemaya 94'te, *Bir Sonbahar Hikayesi* ile başladınız, değil mi?

Meltem Cumbul: Evet. *Bir Sonbahar Hikayesi*'nde misafir oyuncu olarak başladım. 1994'te İngiltere'den döndüm. Hemen ardından Zeki Demirkubuz'dan *C Blok*'ta başrol oynama teklifi aldım. Ödüm koptu. Dedim ki, "Benim için bir başrolü kabul etmek şu an için imkansız. Önce misafir oyunculuk, yardımcı kadın oyunculukla başlayıp yavaş yavaş alışayım sinemaya." Yine aynı dönemde Yavuz Özkan'ın *Bir Sonbahar Hikayesi* filmi için teklif geldi. O filmde Zuhal Olcay'ın kızkardeşi rolüyle başladım. Sonra *Bay E*'de yine yardımcı kadın oyuncu olarak oynadım.

***C Blok* aklınızda kaldı mı sonradan izleyince?**

Meltem Cumbul: Senaryoyu okuduğumda aklımda kalmıştı zaten. Senaryoya da, Zeki'nin anlatış biçimine de; her şeyine hayran kalmıştım ama kendime güvenemedim.

Sonra Sinan Çetin'in *Bay E* filminde oynadınız.

Meltem Cumbul: Yaşınız küçük olunca bir şeyler öğrenme isteğinde oluyorsunuz. Sinemaya yeni başlarken, hele benim gibi cesaret edememe halleriniz de varsa, çekimlerde söz hakkınız, seçme şansınız çok olmuyor. Kimi zaman çok cesurumdur ama kimi zaman da çok cesaretsizimdir, yavaş yavaş yapmayı tercih ederim. *Bay E*'nin çekimleri Antalya'daydı. Filmdeki rolüm melek kız olarak başladı, şeytan kız olarak bitti. Nasıl oldu ben de bilmiyorum. Sinan çektiğçe "Ya, bu sahnede ifaden şöyle olsun ya da senaryoda şunu değiştirelim," falan diyordu. Benim de çok anladığım şeyler değildi tabii, o ne derse "Peki, öyle yapalım," diyordum. Seçme hakkı ancak öğrenmeye, anlamaya başlayınca ve cesaretiniz yerine gelince oluşuyor ve kariyeriniz de aslında o zaman başlıyor. Seçme hakkınız olmayınca kariyer diye bir şey oluşturmak şans, kader, kısmet haline dönüşüyor biraz.

Mithat Alam: Sinan Çetin'le ilişkiniz nasıl?

Meltem Cumbul: Sinan iyi arkadaşımıdır. Hâlâ da görüşürüz, severim kendisini.

Sonra, 95'te, Ümit Elçi ile *Böcek*'i çekiyorsunuz.

Meltem Cumbul: *Böcek*'te Halil Ergün'le çalıştık. Orada da küçük bir rolüm vardı. O filmle ilgili çok şey hatırlamıyorum, çok uzun zaman oldu çekeli. Rolümü elimden geldiğince iyi yapmaya çalıştım.

Sonra *Usta Beni Öldürsene*'de Katia karakterini oynadınız.

Meltem Cumbul: Evet. *Usta Beni Öldürsene* için Budapeşte'ye gittik. 1996 yılıydı, Haluk Bilginer bir bıçak atıcısını, ben de onun karısı Katia rolünü oynuyordum. Yaklaşık 5-6 hafta kaldık Budapeşte'de. Çok güzel bir deneyim oldu benim için. Karavanda geçirdiğimiz zamanları hatırlıyorum; Master Mind diye rakamlarla oynanan bir oyun vardır, Haluk'la sürekli onu oynardık. Tuncel (Kurtiz) Ağabey'in bizim ona anlattığımız hikayeleri, olayın geçtiği yeri değiştirerek tekrar bize anlatmasını hatırlıyorum. Çok güzel bir deneyimdi. Barış'la² çalışmak da güzeldi. O filmi neden İngilizce çektiğimizi hâlâ bilmiyorum, Türkçe senaryosu çok güzeldi.

Mithat Alam: Böyle durumlarda oyuncu yönetmene "Biz bunu niye İngilizce çekiyoruz?" diye sormaz mı?

Meltem Cumbul: O dönemlerde hiçbir şey sormazdım, hiçbir şeyi sorgulamazdım. Soru sormaya başlayınca başına işler açılmaya başlıyordu zaten. Hiçbir filmde oynayamama durumum başlıyordu. Sorguladıkça daha seçici oluyor, neredeyse film çekemez hale geliyorsun. O dönemde zaten hiçbir şeyi sorgulamıyordum. Ama şunu hatırlıyorum; senaryonun Türkçesini okuduğumda çok etkilenmiştim. Dil önemli bir şey. Yabancı bir dile ne kadar hakim olursanız olun Türkçe oynamakla aynı şey olmuyor.

Mithat Alam: Yönetmen Barış Pirhasan idi. Acaba yapımcılardan dolayı mı ilginizi çekti oynamak?

Meltem Cumbul: Tabii. İngiltere, Almanya, Türkiye, Macaristan ortak yapıymydı. Her yerde gösterime girebilsin diye de İngilizce çekilmiş olabilir. Barış İngilizce senaryoyu da çok iyi yazıyor. İngilizcesi anadili gibi. Türkiye'de Türk oyuncuların da bulunduğu bir filmi İngilizce seyrederken bir yabancılaşma hissettim, ben sadece ondan bahsediyorum aslında.

Sonra Umur Turagay'ın ilk sinema filmi *Karışık Pizza*'da başrol var, ki biz de geçtiğimiz gün gösterdik.

Meltem Cumbul: Evet. Sonunda başrol oynayacak cesareti buldum ve *Karışık Pizza*'yı kabul ettim.

***Karışık Pizza* 90'ların Türkiye sineması için çok ilginç ve cesur bir filmdir aslında. O nasıl bir deneyimdi? Bir kere dar bir setti herhalde?**

Meltem Cumbul: Çok mekan yoktu filmde. Filmin yüzde yetmiş tek mekanda geçiyordu. Senaryoyu çok sevmiştim, rolümü çok

sevmiştim. Hiçbir zaman olamayacağım bir karakter olabilme halini sevmiştim. Ayrıca, Umur Turagay çok beğendiğim bir yönetmen, onunla çalışmak çok güzeldi. Olgun Şimşek'le o filmde tanıştık. Şimdi çok iyi arkadaşım. Onunla ve diğer bütün oyuncu arkadaşlarla güzel bir yedi hafta geçirdik. Güzel ve zor bir yedi hafta. Film bence de o dönem için çok cesurdu.

Karışık Pizza'dan sonra yolunuz Sinan Çetin'le bir kez daha keşsiyor. 1999'da Propaganda'yı yapıyorsunuz. O dönemin en gürültü koparan filmiydi Propaganda. Bir sınır hikayesiydi. Bugünlerde izlemek başka bir anlam ifade eder, diye düşünüyorum.

Meltem Cumbul: Aynen öyle. Çok güzel bir çalışmaydı o da, çok güzel bir hikayeydi.

Dönemin çok pahalı prodüksiyonlarından biriydi diye hatırlıyorum. Köyler kurulmuştu.

Meltem Cumbul: Köyler kuruldu, evet. Aslında biz o filmi Kapadokya'da çektik. Ama Güneydoğu imiş gibi köyler kurduk. Benim için o filme dair en güzel anılar hep Kemal Sunal'la tabii. Bütün çocukluğumu filmlerini izleyerek geçirdiğim biriyle oynamak müthişti. Ayrıca yine karavan sohbetleri oluyor tabii, arada geçirdiğimiz zamanlar hiç unutulmayacak zamanlar.

Kemal Sunal'ın son filmiydi, değil mi?

Meltem Cumbul: Evet, son filmi.

Propaganda'dan sonra bizim görme fırsatımız olmayan, İranlı Avusturyalı yönetmen Houchang Allahyari'nin çektiği Absurdistan var.

Meltem Cumbul: Evet. *Geboren in Absurdistan* (Doğum Yeri Absurdistan) diye bir film. Viyana'da yaşayan İranlı bir yönetmenin çektiği film. O dönemde Haydar rejimi vardı. Haydar'a karşı yapılmış, yabancı haklarını koruyan bir film. Türkiye'den iki oyuncu başrolünü üstlendi: Ahmet Uğurlu ve ben, karı kocayı oynadık. Julia Stemberger ve Karl Markovics de Avusturyalı çifti oynadılar. İkisi de çok iyi oyuncular. Çekimlerin büyük kısmı Viyana'da oldu. Bir kısmı da Milas'ta yapıldı. Viyana'da ve Avusturya'da bayağı ses getirdi, rejime karşı olduğu için.

Siz Almanca biliyorsunuz ama Almanca oynadınız.

Meltem Cumbul: Bütün filmi Almanca oynadık Ahmet de, ben de. Bu Ahmet'in bir kazığı oldu bana. Çünkü yönetmenle an-

laşmamıza göre biz Türkçe oynayacaktık, sonra Almanca dublaj yapılacaktı. Çekimlere bir gün kala, prova sırasında yönetmen, "Ya, siz bunu Almanca oynayamaz mısınız?" diye sordu. Ahmet de hemen "Tabii," dedi.

Ahmet Uğurlu Almanca biliyor mu?

Meltem Cumbul: Bilmiyor. Size az evvel kendimi biraz anlattım ya, bende el ayak kesildi tabii. Çalışmadan bir işe kalkışmak imkansız gibi geliyor ama orada sorun yaratmak da istemiyorum. Sabahdan akşama kadar kulaklıkla, diyalog hocalarıyla deli gibi Almanca çalıştık. Neyse ki Viyana'da yaşayan Türk karakterlerini oynuyorduk, aksan problem değildi. Ama bilmediğiniz bir lisanda ana rol oynamak o kadar zor ki... Hiçbir şey ifade etmiyor çünkü size söylediğiniz şeyler, kopuksunuz yani. Zor ama çok da güzel aslında. Anafikri biliyorsunuz nasılsa.

Dille ilgili bir eleştiri gelmedi ama filme.

Meltem Cumbul: Viyana'da yapılan galanın sonunda bütün basın benimle Almanca konuşmaya başladı. "Ben hiç Almanca bilmiyorum, İngilizce konuşalım," demek zorunda kaldım.

Yine aynı dönemlerde sanırım, Yalçın Yelence'nin Duruşma'sı var. Ben Duruşma'yı çok matrak bir film olarak hatırlıyorum. O nasıl bir deneyimdi? O dönem, 90'lar, Yalçın Yelence'nin çok dizi yaptığı bir dönemdi, değil mi?

Meltem Cumbul: Evet. *Bizimkiler* dizisini çekiyordu. Onlar, ekip olarak, birlikte çalışmaya çok alışmışlar. Güven Kıraç, ben ve Zafer Algöz de dışarıdan katıldık. Gerçi Zafer bir ara çalışmış onlarla. Bu kadar mutluluk dolu bir sette hiç bulunmadım. Sabah gidiyorduk poğaçalar, kurabiyeler... Dokuzda sete gidiyorduk altında paydos veriliyordu. Biz o kadar alışmışız ki gece çalışmaya, sabahlamaya. O filmi hep çok güzel hatırlıyorum. Çalışma koşulları şahane, komik bir film, evet.

Aynı dönem televizyonda bir efsane başlıyor: Yılan Hikayesi, Zeyno karakteri. Üç sezon sürdü değil mi?

Meltem Cumbul: Evet. Ben iki sezon oynadım, onlar üç sezon devam ettiler.

Yollarda yürüyemediğiniz, imza günlerinde kapıların, camların kırıldığı bir dönemdi.

Meltem Cumbul: Evet, o proje gerçekten patlamıştı. Memet Ali³ de ben de hiçbir yerde rahat değildik. Çok fazla izleniyordu ve bütün yaş gruplarına hitap ediyordu. İki yaşındaki bir çocuk bile Zeyno diye arkamdan bağırıyordu.

Aynı dönemde sinema da devam ediyor ve Serdar Akar'la Mardin'de Maruif'u çekiyorsunuz. Bir Süryani öyküsü, mistik bir film. Çok iyi bir filmdir aslında ama yeterince takdir edilmedi. Mardin nasıl bir deneyimdi? Sonra yeniden düşüyor yolunuz Mardin'e, değil mi?

Meltem Cumbul: Benim eniştem Mardin'li, Süryani. O yüzden, Mardin'e ve Süryani kültürüne karşı büyük ilğim var. Eniştemin bizim aileye girişi benim dokuz yaşıma tekabül ediyor. İkinci babam gibidir. Onun nasıl bir kültüre ait olduğunu hep öğrenmek istedim. Filmi Mardin'in Aynvert köyünde, yazın çektik ve bayağı zor koşullarda çalıştık. Elli iki dereceyi gördük. Eniştem bize çok yardımcı oldu. Şimdi otel var ama o dönemde öğretmen evinden başka kalacak yer yoktu. Kaymakamlık binası -*Sıla* dizisinin çekildiği ev- ilk kez bize tahsis edilmişti. Oyuncular orada kaldı ama ekibin tamamı köyde kalmak zorundaydı. İstanbul'dan oraya gidince köyün koşullarına alışamadılar. Pek çok sorun yaşandı, içme suyundan hastalananlar oldu. Set çalışanları yavaş yavaş döküldü. En son ben kendi makyajımı yapıyordum, ışık malzemelerini taşıyordum falan, öyle bitirdik filmi.

Süryani kültürü şimdi de çok bilinmiyor, gösterilmiyor ama o zamanlar Mardin'e ilk siz girdiniz galiba. Daha önce kim-senin orada bir şey yaptığını sanmıyorum. Aslında politik olarak da çok tansiyonlu bir dönem. Mardin de çok kolay bir yer değil, sıkıntı oldu mu?

Meltem Cumbul: Nusaybin daha problemliydi o dönemde. Diyarbakır civarında *Deli Yürek* çekiliyordu. O bölgeler biraz daha problemliydi. Biz fazla problem yaşamadık. Mardinliler çok misafirperverdi, çok el üstünde tutulduk. Yezidi köylerinde yaptığımız çekimlerde çok ilginç şeylerle karşılaştım. Mesela bir köyde sadece üç ihtiyar yaşıyordu. Bütün köylüler köyü terk etmiş, hepsi İsveç'e yerleşmişler. Sadece ikisi kadın, biri erkek üç yaşlı kalmıştı. Kadınlardan bir tanesi bize evini açtı, o evde çekim yapacağız. Yalnızlıktan neredeyse konuşmayı unutmuştu kadın. Girerken "Sayın misafirlerimiz evimize hoş geldiniz," yazısıyla karşıladı bizi. Çıkarken de "Güle güle," yazmıştı. Neredeyse hiç konuşmadı. Sonra ben amcayla sohbet etmeye başladım. "Amca, sen Yezidi değilsin, nasıl dua ediyorsun?" diye sor-

dum. “Kızım,” dedi “güneş çıkar, ben ‘hoş geldin’ derim güneşe. Batarken de uğurlarım.” “Ailen nerede?” diye sordum. “Bir oğlum var, İsveç’te yaşıyor,” dedi. “E, gitsene İsveç’e onun yanına, burada ne yapıyorsun?” diye sorunca, “Orada güneş var mı?” dedi. E, tabii orada altı ay güneş yok, neye dua edecek... Çok çok güzeldi Mardin.

Maruf’la birlikte ve sonrasında televizyon dizileri devam ediyor.

Meltem Cumbul: *Beşik Kertmesi* var *Yılan Hikayesi*’nden sonra, Olgun Şimşek’le oynamıştık.

Sonra Biz Size Aşık Olduk var. Biz Size Aşık Olduk ilk gerçek kentli dizilerinden biridir aslında. O zamana kadar sürekli köy, kasaba izliyorduk. O dizideyse modern, çalışan kadınlar, adamlar vardı.

Meltem Cumbul: Evet, Bir sezon oynadık.

2003’te tekrar sinemaya dönüyorsunuz; Abdülhamit Düşerken. Türkiye’nin en büyük dönem prodüksiyonlarından biridir. Belki de hâlâ an büyüğüdür. Ziya Öztan yönetiyor, siz de Altın Portakal Ödülü’nü kazandığınız Nimet rolündesiniz.

Meltem Cumbul: Evet. Ziya Öztan çok kıymetli bir yönetmen. Beni çok iyi yönlendirdiğine inanıyorum o rolde. Nahit Sırrı Örik de, bir erkek yazar olarak, kadın karakteri muhteşem dile getirmiş. Eski Türkçe, dönem; kolay değil. Altından kalkmaya çalıştım Ziya Bey’in sayesinde. Mehmet Kurtuluş’la oynadık. Mehmet’i ilk kez 1997 yılında Strasbourg Film Festivali’nde Fatih Akın’ın *Kısa ve Acısız* filminin başrolünde izlemiştim. Ziya Bey’e “Mehmet Kurtuluş olsun bu rolde,” demiştim. Ziya Bey de izledi ve çok beğendi. Böylece birlikte çalışmış olduk. Ben, tabii, oynadığım her rol için olduğu gibi bu filmdeki rolüm için de ödül beklemiyorum. Her zaman tek kaygım rolümü iyi oynamak, sevebileceğimiz, iyi bir film yapmak olmuştur. Onun için bana ödül verildiğinde hep çok şaşırıyorum. Memet Ali Alabora’yla şehir tiyatrolarında *Hurçın Kızı* oynuyorduk. Suare arasındaydık ki Altın Portakal ödülünü aldığımı haber veren telefon geldi. Tabii benim tepkim yine aynı: “Aa, öyle mi?” Suareden sonra uçakla Antalya’ya gidip ödülü aldım. Ertesi gün de dönüp sete girmiştik. O dönemde de *Gurbet Kadını*’nı çekiyordum.

Nahit Sırrı Örik kitaplarının boşrolleri Altın Portakal getiriyor. Zeki Demirkubuz’un son filmi Kıskanmak da bir Nahit Sırrı Örik uyarlaması. Başroldeki Nergis Öztürk geçen hafta Cumartesi akşamı Altın Portakal aldı. Nahit Sırrı zor kadın-

ları yazıyor aslında, öfkeli kadınları.

Meltem Cumbul: Evet. Nimet de idealist bir genci yolundan çevirip kurban eder. Ama kadına karşı bir öfke duymazsın. Nahit Sırrı, o kadar insani yaklaşıyor ki, o insani yönden ötürü kadının hırsını, ihtirasını anlar hale geliyorsun.

Abdülhamit Düşerken'den sonra Fatih Akın'ın Duvara Karşı filmi var.

Meltem Cumbul: Fatih'le çalışmak çok güzeldir. Kendisi de oyunculuktan geldiği için oyuncu psikolojisini, neler yapabileceğini, potansiyelini iyi çözer. İyi aktör koçluğu yapar, rahat bırakır. Müdahale edeceği yerleri bilir. Çok güzel çalıştık Fatih'le.

Aynı dönemler, herhalde, Amerika'ya gidiyorsunuz. Yoksa Gönül Yarası'ndan sonra mı?

Meltem Cumbul: *Gönül Yarası*'ndan sonra.

O zaman, önce Gönül Yarası'nı konuşacağız. Fatih Akın'dan sonra bir Yavuz Turgul filmi. Sene 2003. Hem gişesi çok iyi hem de yüreği çok doğru yerde, sinema açısından da çok iyi bir film. O nasıl bir setti?

Meltem Cumbul: Benim de kendi adıma dönüm noktasıdır *Gönül Yarası*. Senaryosu, çekimi, yönetimi o kadar idealdi ki, ondan sonra film çekmekte, daha doğrusu sinema filmi tekliflerini kabul etmekte çok zorlandım. Yavuz Turgul oyuncu yönetimini çok çok iyi bilen ve yine bir erkek olarak bir kadın rolünü bu kadar derinlemesine sunabilen yegane kişilerden biridir. Bu yüzden de oynadığım karakter ve film beni çok etkiledi. Şener Şen ile çalışmak öyle keza, Timuçin Esen'le... *Gönül Yarası*'ndan sonra kariyer anlamında tatmin olduğumu hissettim.

Bir dönem oyunculuga ara vermek, kendime bir süre tanımak ve o süre içinde de kaybolmak istedim. Hiçbir plan yapmadan yola çıktım. Önce Londra'ya gittim. Bir iki ay orada kaldım. Eskiden yaşadığım, bildiğim bir yer olduğu için orayı tercih etmiştim ama bu sefer aynı etkiyi bırakmadı bende. Mehmet Kurtuluş kız arkadaşıyla birlikte Los Angeles'ta yaşıyordu o zaman. On günlüğüne onlar davet ettiler, ben de gittim. Derken kitabını okuyup çok sevdiğim Eric Morris'i buldum Los Angeles'ta. Kalış sebebim biraz da Eric Morris'le çalışma niyetinde olmamdı. İki buçuk yıl Eric Morris'in metodunu çalıştım. Şu anda Mimar Sinan Devlet Konservatuvarı'nda oyunculara öğrettiğim metot da odur. Hem onu öğrendim hem de UCLA'da senaryo üzerine derslere devam ettim.

Ben öğrenci olmayı hep çok seven biriyim. Çok güzel geçirdim o iki buçuk yılı. İki Amerikan filminde de küçük rollerde yer al-

dım. Bir tanesi Arjantin'li yönetmen Alejandro Chomski'nin *A Beautiful Life* filmi, diğeri de Rob Schmidt'in *Alphabet Killer* adlı, bir seri katil üzerine filmi. Seri katillerimiz olmadığı için Türkiye'de hiçbir zaman çekilemeyecek bir hikayede yer almak hoştu benim için. Sonra döndük buraya. Artık bir şekilde senaryo ekibinde çalışmak istiyordum. Tam da o dönemde *Aşk Yakar*'ı yapmaya karar verdik ve ben de yazı ekibinde yer aldım.

Bunu bilmiyordum, hiçbir yerde yazmıyor.

Meltem Cumbul: Evet, çok dillendirilmiş bir şey değil zaten. Muhteşem bir deneyim oldu benim için. Yaklaşık bir yıl hikaye üzerine çalıştık.

Bir Yavuz Turgul projesi, değil mi?

Meltem Cumbul: Evet. Bir yılın sonunda dizinin çekimleri başladı. Onuncu bölümden sonra tekrar yazı ekibine dahil oldum. Bir yıl da o sürdü. Yani iki yıl *Aşk Yakar* için çalıştım. Şimdi yazı yazmayı çok seviyorum. Çok zor, çok meşakkatli bir iş. Bir uzun metraj film senaryosu üzerine çalışıyorum, yazmaya çalışıyorum. Bakalım ne olacak. Bir kadın filmi olacak eğer çekilirse. Kadın hikayelerinin çok fazla yeri yok gibi sanki Türkiye'de. Kadın bakış açısının eksikliğini hissettiğim için bir hikaye kurgulayarak kendi bakış açımdan yazmak istedim.

Yönetmeye niyetiniz var mı?

Meltem Cumbul: Hayır, yok. Çünkü oynayacağım. Oyunculuk benim için birinci sırada geliyor. Sonra yazmak, sonra bir gün kısmet olursa çekmek. Ama aynı anda hem oyunculuk hem yönetmenlik yapabileceğimi sanmıyorum, yapamam.

Filmler, diziler derken iki de jüride görüyoruz sizi: 26. İstanbul Film Festivali'nin uluslararası jürisi ve bu yılki Altın Koza'nın ulusal jürisinde. Biraz o jüri deneyimlerini konuşalım istiyorum. Zor bir şey mi jüri olmak?

Meltem Cumbul: Zor bir şey. Demek böyle değerlendiriliyordum, diyorsun sonrasında. Bütün filmleri çok dikkatle ve sonuna kadar seyretmek zorundasın. Hani seyirci olsarak kimi zaman hoşuna gitmeyen bir filmi yarısından sonra takip etmezsin. Salondan da çıkmazsın belki ama takip etmezsin, kafan başka yerlere kayar. Jüri olunca, bir sorumluluk olduğundan, aman yanlış bir karar olmasın, adaletsizlik olmasın diye baştan sona bayağı dikkatli seyrediyorsun filmleri. Adana'da olmadı ama jüri üyeleri arasında fikir çatışması da olabiliyor. Antalya'daki uluslararası jüride, birinciye para ödülü verildiği için hangi fil-

mi seçeceğimiz konusunda zorlandık biraz. Michael Haneke en iyi yönetmen diye en fazla oyu aldı. Bir de ilk filmini çeken Rus bir çocuk vardı. Michael Haneke'nin parası vardır, bu çocuğa mı versek parayı diye düşünenlerimiz oldu. Filmleri başkaları seçiyor, sen jüri olarak değerlendiriyorsun. Ama bu değerlendirmeyi kimin parası var, kimin yok üzerinden yapamazsın tabii.

Çığdem Mater: Bir de GOA Film Festivali'nde jüri üyeliğiniz var.

Meltem Cumbul: Bir yıl önce GOA Film Festivali'nde jüri üyesi-yken *Gönül Yarası* da gösterildi, çok beğenildi. Sonra basın toplantısında ben dedim ki, "Tek bildiğim aktör Raj Kapoor. Durun size bir de *Avara mu* şarkısını söyleyeyim." Bir de dedim ki, "Dedemin dedesinin dedesi Nepal'den gelmiş. Öyle bir Hintlilik de var bende." Bunun üzerine, "Bir Hindistan filminde yer almayı ister misin?" diye sordular. "Tabii, çok isterim ama beni kim isteyecek?" dedim. Bundan beş gün önce Raj Kapoor'un oğlu Ricky Kapoor'dan bir Hint filminde başrol teklifi aldım. Tabii ki kabul edeceğim çünkü muhteşem bir şey. En sonunda bir Hint filminde de oynayacağız. Bugün görüşmeyi yaptık Ricky Kapoor'la.

Bollywood'a açılıyorsunuz yani.

Meltem Cumbul: Evet. Çok güzel bir deneyim olacak benim için.

Gayet de iyi gişe olur; 20-25 milyon en az.

Meltem Cumbul: Öyle olacak. Hindistan'da insanların film seyretme şekli çok ilginç. *Gönül Yarası*'nı izlerken, mesela, dışarı çıkıyorlar, tekrar giriyorlar, telefonla konuşuyorlar, yemek yiyorlar... Onlar alışkın yedi saat falan film seyretmeye. Salon dolu ama bu arada. Evlerindeymiş gibi izliyorlar.

Burada mı çekilecek, Hindistan'da mı?

Meltem Cumbul: Burada da, Bombay'da da. Çekimler 18 Kasım'da başlıyor.

Kasım'da bir de Queens Film Festivali var.

Meltem Cumbul: Evet. Ben *Gönül Yarası*'yla Palm Springs Film Festivali'nden en iyi kadın oyuncu ödülünü aldım. Onun ardından da *Gönül Yarası* Queens Film Festivali'nde en iyi film ödülünü almıştı. New York'taki Queens semti çok fazla Türk'ün yaşadığı bir semt. Queens Film Festivali'nde filminden çok etkilenmişler ve benim oynadığım karakterden ötürü de bana yaşam boyu onur

ödülü vermeye karar vermişler. 12 Kasım'da New York'ta o ödülü alacağız. Ama yaşım daha genç, değil mi? Nasıl taşıyacağım ben o ödülü? Üstüme bir sorumluluk daha geldi gibi yani. Palm Springs Film Festivali ve Altın Portakal ödülllerinden sonra zaten tuhaf hissetmiştim, şimdi bir de yaşam boyu onur ödülü verildi. Ben artık hiç film kabul edemeyeceğim. Neyse ki Bombay'dan bir teklif geldi, arada yırtıyoruz.

İzleyici: *Anlat Şehrazat*'ı çok duydum, okudum da bir yerlerde, hep aklıma takıldı. Ama müzikal olduğu için izlemek mümkün olmadı; yaşım yetmiyordu o zaman. Onu bir yerde izleme şansımız var mı? Ya da nasıldı, biraz bahsedebilir misiniz?

Meltem Cumbul: *Anlat Şehrazat*, Candan Erçetin'le birlikte oynadığımız bir müzikaldi. Çok zorlu bir projeydi, çok eksiklikler olmuştu. *Oyunun Oyunu* diye bir eser vardır ya, *Anlat Şehrazat*'ın ilk oyununun çekimi yapılıyorsa onun gibi bir şey olurdu. Anka kuşu kullanılıyordu oyunda. Kırıldı, kullanamadık. Döner sahneye prova yapmadığımız için Candan döner sahnenin üstünde kalıp iki seksen yere yuvarlandı. Mikrofon açık unutulduğu için benim ninni okuduğum bir sahnede musiki hocamın "Çekilin ordan, çekilin ordan," diye bağırıldığı duyuldu. Birçok aksilikle başlayıp oyun oturduktan sonra güzel gitmiş bir iş. Bu ülkede müzikal yapmak zor biraz. Benim İngilizlerle bir müzikal deneyimim olmuştu, *Smokey Jones Cafe*. Onlar, tabii, yıllarca bu işin içinde oldukları için ne yapacaklarını çok iyi biliyorlardı. Aralarında tek Türk bendim. Mydonose Showland'de on beş gösteri yapmıştık. Orada öyle problemler çıkmamıştı. Çok prova almak gerekiyor tabii. *Mucizeler Komedi* –daha sonra yaptığımız müzikal- çok prova yapıldığı için o tarz aksiliklerin olmadığı bir projeydi.

İzleyici: Müzikallerden bahsetmişken, oynadığımız dizilerde de görüyoruz, müziğe karşı da bir yeteneğiniz var sanki. Özel bir eğitim aldınız mı?

Meltem Cumbul: Konservatuarda şan derslerimiz oluyor. Yani evet, eğitim aldım. Konservatuardan sonra da merakım olduğu için şan derslerine devam ettim.

İzleyici: Şevval Sam, mesela, bir albüm çıkarmayı düşünmüştü. Siz de öyle bir şey düşünür müsünüz?

Meltem Cumbul: Bir single çıkardım ama albüm için gerçekten hiç vaktim olmadı. Bayağı bir zamanını o işe ayırman gerekiyor. Öyle bir zamanım söz konusu olursa bir gün muhakkak yapmayı isterim.

İzleyici: En beğendiğiniz yerli ve yabancı oyuncular kimler? Bir

de sizi Julia Roberts'a benzeten oldu mu hiç?

Meltem Cumbul: Evet, yıllarca öyle bir durum oldu. Çok beğendiğim oyuncular var. Oyunculuk öyle bir şey ki, doğru yönetilmen de çok önemli. Bir oyuncu kimi projede başarısız kimi projede başarılıysa bu oyuncunun kötü olduğunu değil, iyi yönetilmediğini gösterir. Doğru yönetilmiş olmalarının da etkisiyle yıllarca tutarlı bir biçimde iyi oyunculuk sergilemiş oyuncular arasından düşünmek gerekirse tabii ki önce Şener Şen geliyor aklıma. Yeni nesilden de çok iyi aktörler var. *Half Nelson*'da oynayan Ryan Gosling de çok iyi bir aktör bence. Johnny Depp çok iyi bir aktör. External, yani dışsal oyunculluğu bedenine ve psikolojisine geçirebilen nadir oyuncuların bir tanesi. O da Eric Morris'in öğrencisi. Beğendiğim çok oyuncu var.

İzleyici: Türkiye'de sinema oyuncusu, dizi oyuncusu şeklinde bir ayırım yok. Sinemada gördüğümüz her oyuncuyu aynı zamanda dizilerde de görebiliyoruz. Sizce doğru olan bu mu yoksa ayrılmalı mı?

Meltem Cumbul: Oyuncu, her yerde oyuncudur; sinemada da, tiyatrodaki da, dizide de... Ama belki şöyle bir handikapı olabilir; dizi oyuncululuğunu çok fazla, her sezon üstlenmiş bir oyuncu sinemaya geçtiğinde zorlanabilir. Her sezon dizi filmde yer alan, ara vermeyen oyuncunun performansı sinema seyircisini mutlu etmiyor. Bu yüzden de ben oyunculara, sinemada başarılı olmak istiyorlarsa dizilerde aralar vererek oynamalarını salık veriyorum. Kendim de öyle yapıyorum.

İzleyici: *Yılan Hikayesi*'nde Memet Ali Alabora'yla muhteşem bir uyum yakaladığınızı düşünüyorum. *Hırçın Kız* oyununuzu da izlemiştiniz. O kafa hareketleri, sahneden çıkışınız vs. muhteşemdi. Memet Ali Alabora'yla yeni bir sinema ya da tiyatro projesinde yer almayı düşünüyor musunuz?

Meltem Cumbul: Memet Ali'yle her zaman çalışmak isterim.

Aslında *Hırçın Kız* şehir tiyatrolarının bir nevi halkla ilişkiler çalışması gibiydi. İnsanları yeniden tiyatroya yönlendiren bir çağrı gibiydi.

Meltem Cumbul: Evet. Tiyatrodaki kuyrukların oluştuğu dönemleri tekrar yaşattı. Çok güzeldi. Bir sezon oynayabildik. İkinci yıl Memet Ali'nin askere gitmesi sebebiyle devam edemedik.

İzleyici: Mimar Sinan Üniversitesi'nde eğitim veriyorsunuz dediniz. Tiyatro ve oyuncululuğa kuramsal olarak nasıl yaklaşıyorsunuz? Daha çok uygulamayı seven bir insansınız anladığım kadarıyla.

Günümüz Türk tiyatrosuna nasıl bakıyorsunuz?

Meltem Cumbul: Eğitimcilik çok ayrı tabii, çok farklı bir kulvar. Ben daha önce de hocalık için teklif alıyordum ama tecrübelerimi anlatmakta ve aktarmakta zorlanacağımı düşünerek reddediyordum. Yani elimde aktarabileceğim ve çok iyi bildiğim bir metot yoktu. Biz konservatuarda Stanislavski metodunu öğreniyoruz. Sonrasında, çalışmaya devam ettikçe, duyguyu nasıl vereceğimizi içgüdüsel olarak ya da çalıştığımız yönetmenle buluyoruz. Bu yıllarımızı alabiliyor. Bunları tanımlamak, hele hele birinin “Nasıl?” sorusuna cevap verebilmek kadar zor bir şey yok. Benim “Nasıl?” soruma cevap verebilen Eric Morris metodu oldu. Ben de öğrencilerime onu öğretiyorum ve bundan çok memnunum. Açıkça söylemem gerekirse bu metot elimde olmasaydı hocalık yapmayı hiçbir biçimde düşünmezdim.

Bir oyuncunun tek enstrümanı, tek malzemesi kendisidir, kendi bedenidir. Eğer bu enstrüman psikolojik açıdan bloke olmuşsa; büyüme tarzından, dilden, dinden vs. ötürü bloke olmuşsa bir duyguya ulaşması ve bunu yansıtmaya zor olabilir. Tıpkı bir baletin, balerinin kaslarını açmak için yaptığı gibi oyuncunun da egzersiz yapması gerekiyor. Eric Morris metodunda oyuncuların bloke olmuş duygularının içine girebilmesi, onları açabilmesi, keşfedebilmesi, kendini daha iyi tanıyabilmesi için otuz altı egzersiz bulunuyor. Günümüzde konservatuar mezunlarının oyunculuk alanı sadece tiyatroyla sınırlı değil. Ben derslerimde öğrencilerime sadece Eric Morris metodunu değil, kariyerleri boyunca karşılaşacakları durumlarla nasıl baş edeceklerini de kendi deneyimlerime dayanarak aktarmaya çalışıyorum. Yaptığımı anlattığım hatalara ve beceriksizliklere çok gülüyorlar. Ben de onlara ben beceremedim ama bu öğrettiklerimden sonra sizin hata yapmamanız lazım, diyorum. Çok eğleniyoruz. Çok güzel bir nesil, onlardan çok umutluyum. Hem tiyatro hem sinema hem de dizilerde çok iyi işler çıkaracaklarına inanıyorum.

İzleyici: Sevdiğiniz bir işi yaptığımız için çok şanslısınız. Ayrıca, çok donanımlı, çok iyi bir oyuncusunuz. Mesleğinizin dışında hobileriniz ya da ‘bunu da yapmadan ölmemeliyim’ dediğiniz bir şey var mı?

Meltem Cumbul: Hayır, her an ölebilirim yani, yapmayı çok istediğim başka bir şey yok.

İzleyici: Yeni nesil Türk yönetmenlerden kimleri beğendiğinizi merak ediyorum.

Meltem Cumbul: Yeni nesil Türk yönetmenlerden Özcan Alper’i çok beğeniyorum. *Uzak İhtimal*’in yönetmeni Mahmut Fazıl

Coşkun'u da beğeniyorum. İkisi de ilk filmleriyle gönlümü kazanmış olan yönetmenler. Dilerim seveceğimiz şeyler yapmaya devam ederler.

İzleyici: Yeni oyuncular konusunda ümidimizin çok olduğunu söylediniz. Dizilerin giderek artmasını ve amatör oyuncuların bu dizilere çok talep göstermesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Meltem Cumbul: Oyunculuk öğrenilen bir iş. Önemli olan çalışmak ve iyi senaryolarda oynamak. İyi ellere düştüyse, enstrümanın da iyiyse okullu olman gerekmiyor. Dizilerde, tabii, çekim koşulları sinemadaki gibi değil. Senaryo eline geç gelebiliyor; onun üzerine çalışma imkanın olmayabiliyor; bir günde 17 sahne çekilebiliyor vs. Dolayısıyla, incelikle ön çalışma yapabileceğin bir zaman sana tanınmadığı için kimi zaman oyunculuklarda da düşüş olabiliyor. Bir günde o kadar sahne çekince yönetmen de bazı şeylerin üstünde durmayabiliyor ve o arada oyunculuk da güme gidebiliyor. Oyuncu olarak buna çok dikkat etmeleri lazım. Hele hele eğer işe yeni ve de diziyi başladıysa karakteri hiçbir şekilde boşluğa düşürmemeleri gerekiyor. Çünkü zaten dizi senaristleri hızlı yazmaktan ya da dizinin fazla ilgi görmesinden ötürü uzatmaktan hikayenin boşluğa düşmesine ve karakterlerin dramatik yapısını aşağıya çekmeye neden olabiliyorlar bazen. Bütün bunlara rağmen bir savaş vermesi gerekiyor genç oyuncuların.

İzleyici: Peki, dizilerin artmasının, oyuncu penceresinden değil de, genel anlamda ne gibi sonuçları olduğunu düşünüyorsunuz? Kalitede bir düşüş olduğunu ya da diğer sektörleri olumlu ya da olumsuz etkilediğini düşünüyor musunuz?

Meltem Cumbul: Yok, hiçbir negatif etkisi olduğunu düşünmüyorum. Sinema filmlerinin de dizi filmlerin de sayısı arttı. Önemli olan, tabii ki, sayı değil kalitedir ama kalitenin de aynı oranda yükseldiğini düşünüyorum ben. Daha önce tanınmayan imkanlar şimdi tanınabiliyor. Çalışma koşulları daha iyi oldu. Dolayısıyla, bence her şey iyiye gidiyor sektörde.

İzleyici: Senaryo yazıyorum, dediniz. Oyuncu olmanızın da senaryo yazımına katkısı vardır sanırım. Senaryo yazmada izlediğiniz bir yöntem var mı ve sizi senaryo yazmaya iten sebep nedir, bunu sormak istiyorum.

Meltem Cumbul: Anlatmak istediğim hikayeler oluşuyor ve bana gelen tekliflerde bu hikayelerle çok karşılaşmıyorum. Şu an bir kadın üzerinden bir metropol hikayesi üzerinde çalışıyorum. Çok karşılaştığım bir konu değil bu. Dediğiniz gibi, yazarken oyuncu olduğum için karakterlerle empati kurup oradan ilerlemem belki daha uygun ama senaryo yazmak çok başka bir şey. Bir yapı

kuruyorsunuz; inşaat gibi bir şey. O yüzden çok zor. Bir matematiği var ve o matematiği uygulamanız gerekiyor. Kafanıza göre takılmıyorsunuz yani hiçbir zaman. O yüzden de meşakkatli bir iş, zor bir iş.

İzleyici: *Karışık Pizza* ile ilgili bir şey sormak istiyorum. *Karışık Pizza* sanırım 98 yılında Amerika'dakilere benzer filmler yapmak amacı güdülen bir film. Emel karakteri izleyiciyi elinde tutan karakter aslında ve gerçekten tüm kadınsal özelliklere sahip. Bu rolü oynarken herhangi birini örnek aldınız mı, yoksa tamamen içinizden geldiği gibi mi oynadınız? Sizden bir şeyler var mıydı bu karakterde?

Meltem Cumbul: Şimdi çok ilginç bir şey anlatacağım. Senaristler bu filmi yazarken beni düşünerek yazmışlar ama prodüktör onlara ilham olan şeyi bende görmediğini dile getirdiği için benden başka tüm oyuncularla görüşmüşler. Ben prodüktörle görüştüğüm bir yıl sonra Umur Turagay (yönetmen) benimle konuşmak istedi. Bir yıl önce prodüktör bana kilo almam gerektiğini söylemişti, ben de itiraz etmiştim. Aradan geçen bir sene de ben daha da zayıflamıştım ama yine de oynadım filmde. Annem o zaman ablamları arayıp "Meltem bir filmde seksi bir kadını oynayacakmış, nasıl olacak," demiş hatta. Ama oldu işte. Pek fazla yapımda olmayan bir şey ama isteyince çıkıyor bazen. Yine de ben daha çok utandım diyebilirim.

Mithat Alam: Ben iki şey soracağım. Birincisi yorumla başlıyor. Belli bir kariyeriniz olduktan ve *Gönül Yarastı*yla bunu taçlandırdıktan sonra sinema okumaya karar veriyorsunuz. Bu müthiş bir şey. Çok büyük bir alçakgönüllülük var burada. Müthiş bir tevazu ve aynı zamanda kendine güven var. Ancak kendine güvenen bir insan bunu yapabilir. Bugün bir tane dizide oynayan bir oyuncu, ben star oldum, diyor, siz starken sinema okumaya gidiyorsunuz. Ben buna Türkiye'de hiç rastlamadım ve bu yüzden de altını çizmek istedim. Bunun soru kısmına gelince; daha evvel konservatuarda okuduğunuz *method acting* üzerine devam ediyorsunuz. Biliyorsunuz, biz burada sinema meraklısı insanlarız ama sinema bölümü yok burada. Dolayısıyla, bize bu oyunculuk tarzından, *method acting*'den bahseder misiniz biraz? Niçin *method acting*'i tercih ettiniz? Sizin yapınıza, kişiliğinizle ne kadar uyuyor? Biraz bunlardan bahsedebilir misiniz?

Meltem Cumbul: Bir insan kendini keşfetmezse kimseyle empati kuramaz diye düşünüyorum. Kendi labirentinin içine girdiğinde ve o kendini keşif sürecin boyunca gezdiği yerlerde başkalarını da görmüş oluyorsun. Kendinden yola çıktığın için başkalarını anlama imkanın da daha sağlam hale geliyor. Olamayacağı şey

olmamaya başlıyor artık çünkü bütün zaaflarıyla, bütün yanlışlarıyla, bütün korkularıyla, her şeyinle kendini iyi biliyorsun. Ve bunu senden başka kimse daha iyi bilemez. Bu yüzden de öyle derine gidiyorsun ki kulaç atabileceğin çok yer var. Gerçeklik üzerinden gidiyor aslında metot, onun için seviyorum. Kendimi tanımamı sağlıyor.

Mithat Alam: Peki, karşınızdaki oyuncu *method acting*'den bihaberse...

Meltem Cumbul: Benim için hiç önemli değil. Ben bildiğim yolla onunla çalışıyorum, o fark etmiyor. Mesela sizi sette karşılıklı getiriyorlar ve diyorlar ki “20 yıldır karı kocasınız.” Birazdan da başlayacaksınız ve bir geçmiş yaratmak zorundasınız. Bunu da gerçeklik üzerinden yapıyorsunuz. Geçmiş yaratabilmek adına karşınızdaki kişide sevebileceğim şeylere bakıyorum, sevemeyeceğim şeylere bakıyorum. Hiç mi bir şey çıkmıyor, hayatımda var olan bir kişiyi ona oynuyorum. Kimi zaman her şeyi kullanıyorum, ki metot da bu zaten. Yaratmış geçmişe kendin inanmazsan, kendi hayatından yola çıkmazsan ya da var olanlardan yararlanmazsan zaten imkansız gibi gözüküyor.

Çiğdem Mater: Peki, son zamanlarda izlediğiniz filmlerde “Bunda ben olsam olurmuş” dediğiniz bir rol var mı?

Meltem Cumbul: Son dönem Türk filmlerinde kadın rolleri o kadar azaldı ki maalesef “şunun da içinde olabilirdim” diyebileceğim bir rolle karşılaşmadım açık söylemek gerekirse. Ama ben çalışmak istediğim yönetmenlerle çalıştım. Çalışmadığım ve çalışmak isteyeceğim yönetmenler arasında da Özcan Alper var, Zeki Demirkubuz var, Nuri Bilge Ceylan var. Yabancı senaristler ve yönetmenler arasında mesela Juan Campanella ile çalışmak isterdim, Charlie Kaufman'la çalışmak isterim senarist olarak. Quentin Tarantino da aynı şekilde. Onlarla çalışmak isterdim açıkçası. Coen Kardeşlerle çalışmak çok isterdim.

İzleyici: 18 Kasım'da Hindistan'da başlayacak çekimler hangi dilde olacak?

Meltem Cumbul: Hinduca ezberleyecekmişim. Çekimler Hinduca ve İngilizce olacak. Yönetmenin dediğine göre Hinduca çok kolay bir dil ve diyalog hocalarıyla halledebileceğiz orada.

İzleyici: Sizi genelde *Yılan Hikayesi* ya da *Gönül Yarası*'nda olduğu gibi hayattan darbe yemiş, aciz kadın rolünde gördük hep. Bundan sonra sizi kendi ayakları üzerinde duran, kentli bir kadın rolünde görebilecek miyiz acaba?

Meltem Cumbul: Kendi ayakları üzerinde duran bir kadın hayatın darbesini yememiş mi oluyor yani?

İzleyici: Yok, o açıdan söylemedim, tabii.

Meltem Cumbul: Ben yedim vallahi, sen yememiş olabilirsin, bilmiyorum. Benim için kentli ya da köylü olması fark etmiyor. Kadın olmak bu ülkede zor bir şey. Ben bu zorluğu her biçimde yaşıyorum ve şu anda yazdığım hikayede de anlatmaya çalıştığım şey bu. Ekonomik özgürlüğü olmayan bir anne seni kendi ayakları üzerinde durabilen bir kadın olarak yetiştirmeye çalışıyor ama bir yandan da Türk erkeği mantalitesine hazırlıyor. İkiniz de çalışıyorsunuz, eve yorgun geliyorsunuz ama servis yapan hâlâ sen oluyorsun. Zamanla her bakımdan her servisi veren bir kadına döndüğünüz için erkekleşmeye başlıyorsunuz. Kadını da erkeği de büyüten anne ayındır, kadındır yani ama anne kentli de olsa erkek, paşa oğlum, canım oğlum, sen elini bir şeye uzatma, kız kardeşin sana getirsin diye büyütüldüğü için kadınlar hayatlarının her aşamasında hem çalışmak hem hizmet etmek durumunda kalıyor. Farklı düzeylerde de olsa her kadın bu sıkıntıları çekiyor, ben de bunları anlatmaya çalışıyorum yazdığım hikayede.

İzleyici: *Beşik Kertmesi* dizisinde sosyal konumunuza çok benzer bir karakter oynadınız. Diğer oynadığınız bambaşka karakterlere kıyasla size yakın bir karakteri oynamak daha zor muydu daha kolay mıydı, ikisi arasındaki farklılıklar neler?

Meltem Cumbul: Sosyal konum olarak yakın ama o karakterle aramda büyük farklar da vardı. Bana sorarsan karakter olarak bana çok uzaktı. Ama, tabii, bulunduğu yerleri, bulunduğu ortamı bildiğim bir karakterdi. Bu da sadece ben de bu ortamın içindeyim diye değil; sizin kadar da dışındayım bir sürü şeyin, ama görmeniz, takip etmeniz kafi o karakteri biraz öyle algılamak için. Ben çok severek oynadım o karakteri. Çok eğlenceliydi bence. Oldukça ilginç ve hayatı tamamen kendi üstüne kuran, başka hiçbir şeyle ilgilenmeyen bir kadındı. O karakterin yüzde biri olmak isterdim açıkçası.

İzleyici: O zaman şöyle sorayım; ileride bir gün kendinize çok benzer bir karakteri ya da kendinizi oynamak zorunda olduğunuzda zorlanır mısınız yoksa daha kolay mı olur sizin için?

Meltem Cumbul: Tabii, benim için yaşayamayacağım şeyleri oynamak daha cazip geliyor. *Karayip Korsanları* gibi bir filmde yer almak isterdim mesela, ya da *Terminatör*'de. Gerçek hayatta olamayacağım bir biçimde, olamayacağım mekanlarda, olamayacağım bir karakteri oynamak çok daha cazip geliyor. *Lord of the Rings*'te oynamayı çok isterdim mesela. Benim hayal gücüm

de çok geniştir, çok hayal kurarım. Gerçeklik duygum ne kadar fazla olsa da, gerçek işlerin içinde olmayı ne kadar sevsem de aslında fantastik dünyayı yansıtabilecek işlerin içinde olmayı da çok isterdim.

Meltem Cumbul kimdir?

1970, İzmir doğumlu sanatçı İzmir Türk Koleji'nin ardından 1991'de Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Drama Ana Sanat Dalı'ndan mezun oldu. Ardından Londra'daki Shakespeare Tiyatro Kumpanyası'nda oyuncu olarak çalıştı. Daha sonra çeşitli televizyon kanallarında program sunuculuğu yaptı ve *Bay E*, *Böcek* gibi filmlerde yardımcı rollerde oynadı. 1996'da *Sahte Dünyalar* adlı televizyon dizisinde başrol oynadı. 1997'de televizyonda kendi ismini taşıyan The Meltem Cumbul Show programını başlattı. Bu arada *Karışık Pizza*, *Geboren in Absurdistan* ve *Anlat Şehrazat Anlat* (müzikal) gibi filmlerde başroller aldı. *Yılan Hikayesi* dizisinde başrol oynadıktan sonra *Biz Size Aşık Olduk*, *Beşik Kertmesi*, *Gurbet Kadını* ve *Aşk Yakar* gibi televizyon dizilerinde rol aldı. *Abdülhamit Düşerken* filmindeki rolüyle Antalya Film Festivali'nde Altın Portakal ödülünü aldı. 2004'te rol aldığı *Gönül Yarası* filmi büyük beğeni topladı.

Filmleri

Bir Sonbahar Hikayesi, 1994
Böcek, 1995
Bay E, 1995
Usta Beni Öldürsene, 1996
Karışık Pizza, 1998
Duruşma, 1999
Doğum Yeri Absürdistan, 1999
Propaganda, 1999
Maruf, 2001
Abdülhamit Düşerken, 2002
Duvara Karşı, 2003
Gönül Yarası, 2004
A Beautiful Life, 2008
The Alphabet Killer, 2008

Ödülleri

2000 Ankara Uluslararası Film Festivali, En İyi Kadın Oyuncu (Duruşma)
2003 Antalya Altın Portakal Film Festivali, En İyi Kadın Oyuncu (Abdülhamit Düşerken)
2006 Palm Springs Uluslararası Film Festivali, En İyi Kadın Oyuncu FIPRESCI Ödülü (Gönül Yarası)